

80

1925 – 2005

Vážené atletky, vážení atleti, vážení příznivci královny sportu!

Právě otevíráte ročenku připravenou a vydanou po dalším pětiletém období, kdy se královna sportu i přes všechny překážky stále řadí v našem městě mezi sporty s vrcholovou úrovní.

Jako vždy obsahuje pohled do historie, dlouhodobé tabulky a oddílové rekordy. Ten náhled do historie už nelze moc měnit, tentokrát jsme se po mnoha letech rozhodli zařadit i fotografie, což ovšem vyvolalo stálý problém, koho uvést. Proto odpusťte nám ti, kteří se zde nenajdou.

Již druhým rokem existují i oddílové internetové stránky www.atletikamb.cz, kde můžete sledovat průběžné atletické dění a postupně budou doplňovány i některé kapitoly a obrázky z historie.

Na přípravě oslav jubilea pracoval organizační výbor pod vedením místopředsedy oddílu Vladimíra Koudelky: Bohumil Zítka, JUDr. Martin Klíma, Ing. Jaroslav Prückner a Mgr. Aleš Kysela.

A na tomto místě se sluší poděkovat i všem sponzorům, bez jejichž přispění bychom jen těžko mohli oslavu uspořádat a vůbec existovat.

Takže STARTUJEME !

V Mladé Boleslavi 19.11.2005

Osmdesát let práce a radosti, vítězství i porážek

Psal se rok 1925 a Mladá Boleslav se zařadila mezi města, kde zapustila své kořeny lehká atletika. Ve 20. letech bylo ve městě silné sokolské hnutí představované středoškolskými profesory tělocviku Hálou a Vondrou. A právě Jindřich Vondra pořádal od roku 1924 závody, mezi nimi i první ročník Běhu Štěpánkou (mimochodem : tento závod - v posledních letech výkladní skříň oddílového života - se koná každé jaro a protože má za sebou 72 ročníků, je nejstarším krossem Pojizeří, pátý v republice). Anály zachytily, že dne 1. května 1925 oddíl Sokola Mladá Boleslav uspořádal pětiboj, jehož vítězem se stal Oldřich Šmelhaus.

Procházka a Šmelhaus v r. 1929

Závodilo se na letním cvičišti ve Hřbitovce, ovál měřil 200 m. Ačkoliv podmínky pro sportování byly hodně skromné, dosáhli boleslavští atleti hned v prvních letech svého působení nejednoho velice ceněného výsledku : Bedřich Daníček uběhl 100 m 11.2 s, stejně rychlý byl na téže trati i Bohumil Procházka, vítěz mezistátního utkání Československo - Itálie v Praze v roce 1925.

Vůdčí osobností nového oddílu byl Otakar Mlejnek (1906-1983), první vítěz Běhu Štěpánkou i solidní vícebojař. Na počátku 30. let se začali prosazovat studenti, které na dráhu přivedl z lavic Gymnázia Dr. Josefa Pekaře prof. Jindřich Vondra, trenérsky se těchto talentů ujal Otakar Mlejnek. V roce 1934 vyhrál 16 letý Přemysl Sobotka na přeborech ČSR dálku skokem 633 cm, o rok starší bratr Zdeněk Sobotka byl nejlepší v disku hodem 49,05 m.

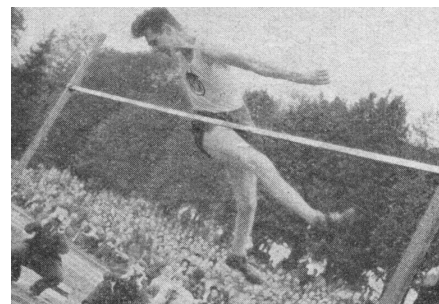
Mlejnek v cíli na 400 m v Prostějově 1928

Mlejnek a bratři Sobotkové

Jeden z prvních ročníků běhu Štěpánkou

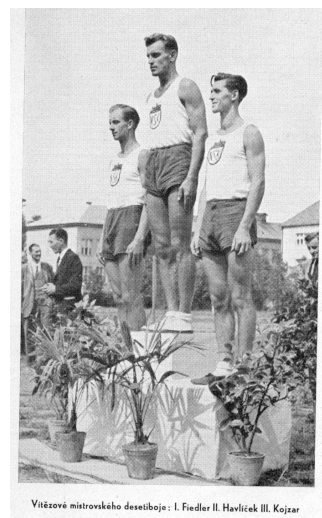

Zdeněk Sobotka skáče 180cm

Roku 1936 přišel do Mladé Boleslavi z Lipnice u Dvora Králové nad Labem všestranný sportovec František Fiedler. Téhož roku si připsal úspěch do té doby v Boleslavi nepoznaný : stal se mistrem republiky mužů v desetiboji. O rok později byl Franta Fiedler povolán národního výběru, aby skákal v utkání Řecko - ČSR v Athénách výšku. A další rok vybojoval v Pardubicích titul mistra republiky v mužském desetiboji. Krom toho reprezentoval Československo v posledním předválečném mezistátním utkání proti Bukurešti a Bělehradu. V následujících letech posbíral tento fenomén řadu prvenství na mistrovstvích Protektorátu Čechy a Morava. V roce 1939 zaznamenává Fiedler čs. rekord ve výšce 197 cm.

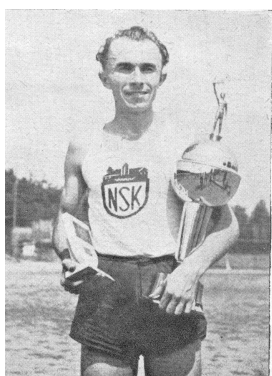
Ojedinělý úspěch je zapsán z roku 1942 : přebor Protektorátu v desetiboji mužů skončil tím, že celé stupně vítězů obsadili borci z města automobilů : 1. Fiedler, 2. Havlíček, 3. Kojzar. Fiedler byl jedním ze sportovců, které válka připravila o účast na olympijských hrách v roce 1940. Tečkou za dlouhou reprezentační kariérou východočeského rodáka byl start v utkání ČSR - SSSR na podzim 1950 v Praze. Ještě před tím stihl prvenství v ČOS v oštěpu (1946).

Vítězové mistrovského desetiboje: I. Fiedler II. Havlíček III. Kojzar

Splněný sen závodit na olympiádě však měl Zdeněk Sobotka. Po prvenství v disku, oštěpu, kouli a výšce na dorosteneckém mistrovství republiky 1935 získal o rok později na šampionátu dospělých pro Sokol Mladá Boleslav 86,5 bodů. V dalším roce Zdeněk maturuje na gymnáziu s vyznamenáním a záhy skáče na Strahově 190 cm do výšky a stává se mistrem Československa. Tímto se kvalifikoval jako zatím jediný mladoboleslavský atlet na olympijské hry do Berlína. Mladší bratr Přemysl přivedl v té době z národního šampionátu zlato z dálky i obou překážkových sprintů (s bratrem dosáhli v jednom roce 7 zlatých !).

Významnými osobnostmi konce meziválečné éry byli sprintéři Miloš Fassati a Josef Horák, dále diskař a tyčkař Ducháček, dálkař Eminger nebo běžec Dolenský. Sobotecký rodák Přemysl Dolenský prožil rovněž svá sportovně nejlepší léta rovněž za války. Svě soky tento útlý muž předčil díky revolučnímu přístupu k tréninkovému procesu. Dolenský se stal prvním poválečným mistrem republiky na 800 i 1500 m, na stupně vítězů na národním mistrovství vystoupil ještě několikrát. Na začátku 50. let sbíral Dolenský oddílové rekordy jako houby po dešti až po 30 km. Jediný boleslavský vítěz hlavního závodu "Běchovic" (byť za Stráž bezpečnosti po dobu vojny) navázal úspěšným veteránským závoděním, které korunoval titulem veteránského mistra Evropy i vícenásobnými výhrami závodu Běchovice - Praha, když zatím poslední běchovický primát je z minulého měsíce ! Po celý život aktivní závodník Přemysl Dolenský (1920-2003) je nejen díky opakovaným startům na kontinentálních i světových veteránských šampionátech jednoznačně nejúspěšnějším mladoboleslavským veteránským atletem všech dob.

Třeba připomenout, že až do půle 60. let se závodilo na staříčkém letním cvičišti v centru města. Mladá Boleslav byla věhlasná početnou diváckou hlasovou podporou. Například je zaznamenáno, že v roce 1944 shlédlo mistrovská utkání 22.391 diváků, tedy průměr přes dva a půl tisíce.

Takhle zaplněné tribuny už jsou jen vzpomínkou...

Vpravo start na 800m s Dolenským a Zátopkem.

Během okupace, za níž přivezli závodníci 16 titulů přeborníka Protektorátu, byl i mladoboleslavský Sokol zakázán a tak atleti přešli pod fotbalový klub S. K. Aston Villa, jenž musel záhy změnit anglický název na Národní sportovní klub. Ačkoli údobí II. světové války přinášelo hodně problémů, atletika v Mladé Boleslavi vzkvétala. 9. června 1948 proběhlo střetnutí Severní Čechy versus Bělehrad, při kterém bylo dosaženo rekordu v počtu diváků na ryze atletickém podniku v Mladé Boleslavi: 5.000 diváků bylo skvělým impulsem do další práce i pro Josefa Zelenku, posledního sokolského předsedu oddílu. Úspěšný byl také mezinárodní mítink s účastí švédských špiček 11. července 1948.

Jiří Juranka - oddílový rekord na 400 m - 53,1 (1943)

Nedlouho potom bylo vše sokolské zakázáno a s cílem rychle na Sokoly zapomenout bylo letní cvičiště požíváno pro výstavy a závody psů a pod. Korunu veškerému příkoří dalo zatčení a následné odsouzení vůdčí osobnosti atletického oddílu Otakara Mlejníka ve vykonstruovaném procesu k několikaletému žaláři.

Když se začala mladoboleslavská atletika sbírat s těžkých ran osudu, tedy někdy v půli 50. let, nebyly už v družstvu ani opory konce čtyřicátých let (Josef Zikmund, který uměl 20 km za 1:42 min ani oštěpaři Ladislav Wünsch a Josef Strnádek, ani Miroslav Krejcar, účastník mistrovství Evropy v Oslo).

V půli padesátých let nastal zlom: v čele oddílu stojící předseda Antonín Prokop pozvedl s pomocí Františka Lopaty, Karla Kocuma, Jiřího Juranky, Františka Fiedlera a už propuštěného Otakara Mlejníka královnu sportu na opět důstojnou úroveň. Už roku 1956 se v Mladé Boleslavi závodilo mezinárodně, hosty byli exoticky působící v turbanech běžající Indové. Tým mužů si vybojoval na dlouhé roky II. ligu, kde byl především v domácím prostředí - zejména vlivem podpory početného publika a vlivem atypičnosti svého stadiónku - hodně nebezpečný pro každého soupeře. Ve stejné soutěži záhy startovaly i mladoboleslavské ženy.

Konec 50. a začátek 60. let znamená množství skutečných individualit ve většině disciplín. Z nich si připomeňme alespoň některé stálice : Vlasta Přikrylová zlepšila v roce 1958 čs. rekordy na 60 i 80 m překážek, 100 m a v dálce. Po té, co se v roce 1960 polepšila na 552 cm, přestoupila do Prahy a hned téhož roku startovala na římské olympiádě. V témže pražském oddíle se dostal do národní nominace na mistrovství Evropy ve Stockholmu Václav Bečvárovský. Tento Boleslavák dokázal už před odchodem na vojnu mimo jiné zlepšit Fiedlerův rekord oddílu v desetiboji.

Václav Bečvárovský

„A“ družstvo mužů koncem šedesátých let

Po návratu do Spartaku AZNP (jak se oddíl tenkrát jmenoval) byl dlouholetý kapitán ligového týmu nepostradatelným mužem sestavy. Jana Horáková vstoupila do československé sportovní historie jednak jako držitelka čs. dorosteneckého rekordu v hodů oštěpem 43,23 m roku 1959, jednak později jako maminka oštěpařského virtuosa Jana Železného. V roce 1961 se objevila na hřišti vysoká dcera oddílového funkcionáře Josefa Bernarda - ve 14 letech zdolala Věra Bernardová nůžkami 151 cm, rok potom už skočila československý dorostenecký rekord 167 cm. V roce 1963 ještě před odchodem do VŠ Praha skokem 169 cm v 16 letech vyrovnala československý rekord žen.

Zmíňme alespoň stručně další nejúspěšnější z této slavné generace : Bohumil Klos, Michael Štěpán, Bohumil Zítka, Petr Pojar, Oldřich Žák, Jiří Petříček, Pavel Jenka, Jiří Kristek, Miroslav Bezucha, Pavel Kocum, Jaroslav Kolín, Josef Brych, Jaromír Sachomský, Jaroslav Železný, Jaroslav Mansfeld, Věra Sedláčková, Jan a Karel Banýrové, Marta Ulmanová. Za zmínku stojí i krátké působení současného populárního hudebníka Karla Vágnera.

Bohumil Zítka

Michael Štěpán

Jaromír Sachomský

Oldřich Žák

Jaroslav Železný

Karel Vágner

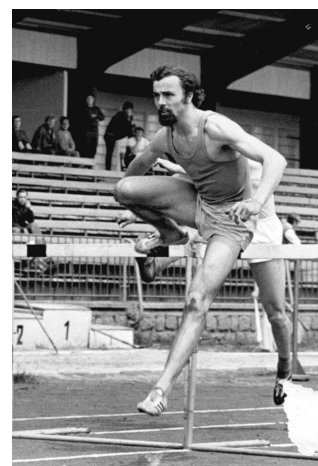
O zdraví nejen jmenovaných opor pečoval s mimořádnou obětavostí MUDr. Václav Petříček, nezapomenutelná postava historie.

Původní dvoustovka byla na letním cvičišti prodloužena na 250 m (4 dráhy) a 6 drah rovné stovky.

V Jizeře neuplynulo po této změně zas ani tolik vody, když mladoboleslavští atleti museli po polovině šedesátých let opustit útulný plácek uprostřed města a jít závodit na dostavovaný ústřední stadion na samý severní okraj města. Kontakt s publikem se v rozlehlosti pro spartakiádní vystoupení budovaného sportoviště rozplynul, zázemí zejména v prvním období bylo hodně neutěšené. Ještě, že v té době byla mužská sestava týmu kaučovaného tandemem Luboš Kysela - Jiří Kramer st. plná zvučných jmen, část z nich patřila mladým borcům Armádního sportovního družstva ČSLA, které

však po odsunu vojsk z města roku 1969 Boleslav ztratila. Leadrem týmu byl tenkrát sympaták a idol dívek Ivan Sedláček. V pětadesátém oblékl dres Spartaku AZNP poprvé a hned byl "mužem ligy", navíc se stal pokračovatelem slavných boleslavských desetibojařských tradic. V srpnu 1968 vyhrál československý desetibojařský šampionát v Mladé Boleslavi s 7.300 b.. Rodák z Podrkonoší dovedl vybojovat i účast na halovém mistrovství Evropy v Sofii na 60 m překážek. Sportovní dráhu svěřence trenéra Horáčka přibrzdžovala zranění, ve své době však měl na svém kontě i neoficiální československý výškařský rekord flopem 204 cm.

Ivan Sedláček

Historickou událostí bylo mistrovství ČSR dospělých roku 1974, tehdejší vedení oddílu v čele s Václavem Pudilem zabezpečilo při této příležitosti na skokanská a oštěpařská rozběžiště japexové desky. Výraznými osobnostmi těch časů byli i svěřenci svého otce Stanislava Eliáše st. běžci Růžena a Vlastimil Eliášovi, vrhači připravovaní Josefem Brychem Zdeněk Dvořák, Rudolf Výborný a Václav Bernard nebo sprintérský král Vladimír Hamáček, produkt novátorských tréninkových metod Miroslava Zdílny. V tradičně excelentní boleslavské disciplíně oštěpu padla zásluhou Bohuslava Štangla hranice sedmdesáti metrů. Až pod šedesátku vylepšil oddílové maximum v disku Zdeněk Vítek, Jan Skoupý jako jediný Mladoboleslavák pokořil v kouli 17 metrů. Výjimečnou osobností chodeckých tratí byl Stanislav Mezera, jeho věčný stín Jaroslav Prückner se zapsal do historie jak zcela nestandardními kombinacemi startů v utkáních, tak uspořádáním už 29 ročníků boleslavských chodeckých hodinovek pyšnicích se četnými zlepšení národních rekordů.

Do povědomí veřejnosti sledující boleslavský atletický život 70. let se zapsali taky běžecí rekové Petr Švarc, Stanislav Eliáš ml. a široko daleko bosým běhání proslulý Ludvík Ollé. Nemožno nevzpomenout letitou precizní statistickou práci Vlastimila Gruse, dlouhá léta nejrychlejšího autora oddílových tabulek v rámci republiky a funkcionáře z nejobětavějších.

Helena Honzátková a Růžena Eliášová

Dvořák, Eliášová a Výborný

Vladimír Hamáček

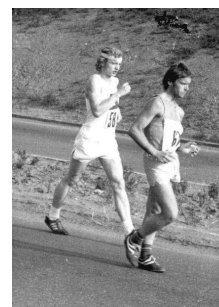
Vlastimil Eliáš

Zákonov a Horák

Švarc, Ollé a Herčík

Stanislav Mezera

Jaroslav Prückner

Vůbec nejúspěšnějšími boleslavskými atletickými roky víc než sedmdesátileté historie byly roky 1979, 1980. Oba A týmy dospělých usilovaly o extraligu (tedy tu nejvyšší soutěž ve federaci), dorosty skončily na medailových postech v ČSR i ČSSR. A v těch dobách se také ve výsledcích začal nenápadně objevovat vůbec nejúspěšnější mladoboleslavských sportovní odchovanec všech dob Jan Železný, dnes už trojnásobný olympijský vítěz. Jako závodník Auto Škody startoval na dvou juniorských mistrovstvích Starého kontinentu ve Schwechatu a Cottbusu. Přibližně rok před svým prvním olympijským kovem mezi vojnu a přestupem do Bystrice 7. 10. 1987 překonal Jan Železný rekord oddílu novým typem oštěpu a jeho 78,74 m je stále rekordem mladoboleslavského Městského stadiónu.

Oštěpu se i v těch letech dařilo neobyčejně, reprezentační dres mládeže i dospělých oblékli hoši připravovaní Jaroslavem Železným Miroslav Doležal a Milan Sobotka. Ve stínu úspěchu mladšího z bratrů Železných zapisoval svá zlepšení a vítězství o rok mladší Libor Kverek. V utkání ČSSR - Řecko házeli za domácí oštěp dokonce jen Boleslaváci. Další cesta svěřence Ing. Sachomského vedla do VŠ Praha. Týž trenér dovedl k rekordu oddílu i řadě dorosteneckých poct Danu Bartošovou, později oštěpařku RH Praha.

Mimořádné místo mají v boleslavském atletickém dějepise dvě dámy. Hodiny, které Gita Schafferová v odpoledních, podvečerech a o víkendech věnovala na oltář péče o nejmladší adepty královny sportu za uplynulá tři desetiletí už nikdo nespočítá. Někdejší státní reprezentantce Věře Zapadlové vděčí sportovní třídy na 6. základní škole v Jilemnického ulici za dlouholetý seriál úspěch borců žákovských kategorií. V mnoha případech talenty objevené jmenovanými trenérkami dosáhly posléze věhlas v celostátním měřítku.

Cestu za titulem halového mistra Evropy začal v tréninkové skupině Josefa Horáka, Aleš Höffer. Velikým českým sprintérským talentem byla i Zdeňka Nevyjelová., dodnes držitelka mnoha oddílových rekordů.

Petr Budín

196 cm do výšky ve 14 letech bylo ve své době světovým rekordem tohoto věku - skok měl na svědomí svěřenec trenéra Oty Mlejníka ml. Petr Budín, jemuž pouze různé choroby zabránily v cestě na evropské výsluní.

Zdeňka Nevyjelová

Ze vsi Strenice přišel do Auto Škody i závodník, který má jasně ze všech odchovanců boleslavské atletiky nejvíce titulů mistra ČSSR, ČSR, ČSFR i ČR - Luboš Šubrt. Podle tréninkových not Jiřího Hlaváče začal vystrkávat drápky v červenci 1982 (dorostenecký mistr federace), o rok později posunul oddílové maximum na 800 m na stávající rekord 1:48.81 min. I on závodil za svoji zemi na zmíněném schwechatském evropském mistrovství do 19 roků.

Luboš Šubrt a Libor Polánek

Individualitou celostátního formátu byla také běžkyně Dáša Jílková.

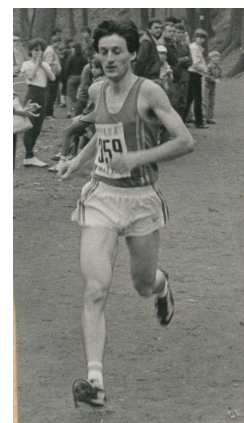

Dáša Jílková (Šubrtová) a Růžena Honzátková (Eliášová)

Kvalitní vytrvalci Zdeněk Beneš a Vladimír Koudelka startovali na dlouhých tratích též se lvíčkem na prsou, Vláďa dokonce až v daleké Koreji.

Zdeněk Beneš

Vladimír Koudelka

Nelze zapomenout, že v letech úspěchů jmenovaných předsedoval v úspěšném oddíle Luboš Kysela, který se za 40 roků působení v oddíle dále proslavil zejména ojedinělou grafikou atletických materiálů či slavností.

Družstvo bafuňářů nastoupilo v r. 1979 proti družstvu žen

Jan Železný v době své největší slávy

Významným obdobím posledních deseti let minulého tisíciletí byla existence atletických sportovních tříd na SOUS Skodovky, z nichž vyšli např. Jan Štejfa (trenér J. Horák), účastníka ME juniorů 1993 v San Sebastianu (letos náhradník štafety ČR - mistra Evropy v hale), nebo špičkový slovenský překážkář Boris Vazovan (trenér O. Žák). Toto zařízení patří minulosti a tak královna sportu ve městě na Jizeře spoléhá zejména na vlastní odchovance. Do českého výběru do 17 let to v roce 1995 dotáhli Lukáš Hýsek, Jan Verner a Martin Hodík, kteří se společně s Václavem Králem stali také dvakrát mistry republiky na 4x400 m dorostenců, Hýsek s Vernerem jako jediní boleslavští atleti ochutnali atmosféru finále - byť jen juniorského - Poháru mistrů evropských zemí. Dalšími, kteří se zapsali do oddílové historie v 90. letech, byli vedle jmenovaných vesměs běžci a taky oddíloví rekordmani Jiří Miler, Michaela Nová, Zdena Puková, Jaroslav a Radek Černí, Miroslav Hanke a Vojtěch Koudelka, výjimkou je z hlediska "profese" vrhačka Kamila Hlaváčová, jež se v roce 2000 kvalifikovala až do finále juniorského mistrovství světa v Chile. V důsledku nezmodernizovaných podmínek na mladoboleslavském Městském stadiónu (v kontrastu s pokládkou umělých povrchů v celé řadě okolních měst) a v důsledku odklonu finanční přízně největší firmy ve městě od podpory místního sportování prožívá jeden z historicky nejúspěšnějších atletických oddílů českého venkova - jak dokumentuje prostor věnovaný boleslavské atletice v knize "Sto let královny" vydané roku 1997 k 100. výročí české atletiky - nelehké období, v němž nezbylo než opustit před tím pracně vybojované pozice v celostátním žebříčku. Mládežnické medaile však zachovávají naději, že i na mladoboleslavskou atletiku bude zase svítit slunce.

Nejlepší vytrvalec posledních let - Jiří Miler

Michaela Nová

Zdena Puková

Na otázku, co bylo největší událostí boleslavské atletické historie v poslední pětiletce, je odpověď jednoznačná : 28. dubna 2004 byl v areálu Městského stadionu v Mladé Boleslavi slavnostně otevřen Atletický stadion Jana Železného. Mladá Boleslav se dočkala nejen ryze atletického stadionku, ale hlavně zařízení s umělým povrchem na všech osmi drahách po obvodu oválu a všech sektorech. Škoda, že sportoviště nedoplňuje ani nekrytá tribuna, neexistence šatnového zázemí a dalších obslužných prostor ovšem mnohamilionovou investici devaluje...

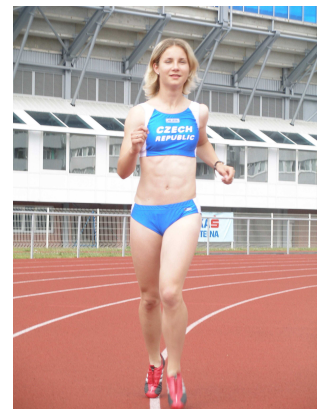
S novým tisíciletím se na mladoboleslavském sportovním nebi rozzářila hvězda jménem Petr Plecháč, vícenásobný dorostenecký i juniorský medailista z republikových mistrovství na 400 a 800 m. Na dvě zlaté medaile z halového mistrovství ČR žactva dosáhla v roce 2004 sprintérka Veronika Soukalová. Dorostenecký běžec Zemjánek a také potomci atletických rodičů Šárka Jílková a Lukáš Hrnčíř se blýskli medailemi z mládežnických mistrovství republiky. Zatím posledním titulem mistra republiky získaným mladoboleslavským atletem se může pochlubit žákyně Jaroslava Koťátková. Dcera někdejšího dorosteneckého mistra republiky ve steeplu Jaroslava Koťátka vybojovala na žákovském šampionátu v Jablonci nad Nisou v září 2005 zlato na trati 300 m při obdivuhodném zlepšení svého maxima. Svěřenkyni trenéra Bohumila Zítky možno považovat za největší oddílový talent těchto dnů, kdy královna sportu ve městě Mladé Boleslavi vstupuje do devátého desetiletí svého působení.

Jiří Zemjánek

Jaroslava Koťátková a Lukáš Hrnčíř

Šárka Jílková